

پنج دهه بالندگی

اصغر ندیری

تولد «رشد»

این روزها مصادف است با پنجاه سالگی مجلات رشد. در حقیقت، «رشد» نام نخستین نشریه‌ی رسمی وزارت آموزش و پرورش است که با نام‌های «اصول تعلیمات»، سپس «تعلیم و تربیت»، «ماهنامه‌ی فرهنگ» و «ماهنامه‌ی آموزش و پرورش» انتشار یافت. عاقبت، در سال ۱۳۴۲ «مرکز تهیه‌ی خواندنی‌های نوسوادان» با اهداف خاص خود برای تهیه و انتشار نشریه‌های آموزشی تأسیس شد. چنین بود که این مرکز پس از مدت‌ها تحقیق و مطالعه، از دی‌ماه ۱۳۴۳ به تدریج به انتشار مجموعه‌ی نشریه‌هایی با عنوان اصلی «پیک» و عنوان‌های فرعی «کودک»، «نواموز»، «نوجوان»، «جوان» و «معلم» همت گماشت.

در سال ۱۳۴۶ مرکز تهیه‌ی خواندنی‌های نوسوادان به مرکز «انتشارات آموزشی» تغییر نام داد و تا سال ۱۳۵۷ هم‌چنان دست‌اندرکار انتشار مجله‌های پیک بود.

پس از وقوع انقلاب اسلامی ایران و به دنبال توقیف کوتاه، مجلات پیک با دوراندیشی مسئولان وقت آموزش و پرورش در سال ۱۳۵۹ بدون عنوان «پیک» منتشر شدند و از سال ۱۳۶۰ با نام عمومی «مجلات رشد» انتشار بدون وقفه‌ی خود را پی گرفتند که تا امروز ادامه یافته است.

از پیک معلم تا رشد آموزش ابتدایی

مجله‌ی پیک معلم برای اولین بار در دی‌ماه ۱۳۴۳ منتشر شد اما از سال ۱۳۴۷ انتشار آن با نام «پیک معلم و خانواده» ادامه یافت.

هدف از انتشار این مجله، انتقال اطلاعات جامع به معلمان و هم‌چنین خانواده‌ها و نیز پاسخ‌گویی به پرسش‌های دانش‌آموزان بود.

در ادامه و با مطالعه‌ی سیر تولید مجلات به مجله‌ی «رشد آموزش ابتدایی» می‌رسیم که در حقیقت از دل مجله‌ی «رشد معلم» سر بیرون آورد.

دست‌اندرکاران مجلات در آن روزها اعتقاد داشتند که با برنامه‌ریزی و همت می‌توانند مشکلات را از بین ببرند.

مناسب است در اینجا بقیه‌ی داستان مجله‌ی رشد و آموزش ابتدایی را از زبان «محبت‌الله همتی» بخوانیم:

«مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی» ده سال به‌عنوان ضمیمه‌ی مجله‌ی «رشد معلم» منتشر می‌شد و در واقع، دوره‌ی جنینی خود را برای تولد و بلوغ طی می‌کرد. آقای جواد محقق (سردبیر مجله‌ی رشد معلم) از من دعوت کرد که مسئولیت بخش دبستان و پیش‌دبستانی مجله‌ی رشد معلم را بر عهده بگیرم. قبل از من آقای رضوی کار مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی را

سخنی با شما

همراهان گرامی، اینک هجدهمین سال همراهی با شما را در این مجله آغاز می‌کنیم. هر چند کلیاتی در آغاز یادداشت سردبیر آمد، نیاز است به چند مورد دیگر نیز پرداخته شود. امسال نیز در محضر مخاطبان فرهیخته‌ی مجله حاضریم تا گفت‌وگو و تلمذ کنیم.

و می‌دانیم شما، دوستان صمیمی، نیز این راه را با ما طی خواهید کرد.

امسال نیز ویژه‌نامه‌ی هم‌سوسازی برنامه‌ها و کتاب‌های درسی پایه‌ی «چهارم» ابتدایی با برنامه‌ی درسی ملی جمهوری اسلامی ایران را داریم که محتوای آن به‌صورت مجله‌ی مجزا و رایگان به اطلاع شما خواهد رسید.

امسال نیز مطالب و سرفصل‌های جدید و خواندنی برای شما فراهم آورده‌ایم تا ضمن همدلی با ما همراهی کنید.

امسال نیز ما را همراهی کنید و اگر مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی را در جایی که منتظر آن بودید، مشاهده نکردید، به ما یا امور مشترکان مجلات رشد اطلاع‌رسانی فرمایید.

شروع کرده بود و چهار سال هم آقای مجتبی مصدقی نیک این مسئولیت را داشت و دو سال آخر هم این مسئولیت بر عهده‌ی من قرار گرفت. پس از این دوره‌ی ده ساله مسئولان دفتر تصمیم گرفتند که این مجله به‌صورت مستقل منتشر شود. در آن زمان، تعداد معلمان دوره‌ی ابتدایی به ۲۵۰ هزار نفر رسیده بود و بیش از یازده میلیون دانش‌آموز هم در این دوره تحصیل می‌کردند.

از یاد نبرده‌ایم

با ذکر این نکته‌ی مهم که مخاطبان مجلات رشد، از جمله آموزگاران، کارشناسان تعلیم و تربیت، خانواده‌ها، دانش‌آموزان، دانشجویان و بسیاری اقشار دیگر، از گروه‌هایی هستند که از ابتدا با «رشد» بوده‌اند و قلب رشد به‌خاطر آن‌ها می‌تپد، ضروری است از دیگر عوامل تأثیرگذار در پیشرفت و ادامه‌ی کار رشد آموزش ابتدایی یاد شود.

به غیر از مدیران کل که از سال‌های اولیه و سپس بعد از انقلاب اسلامی برای مجموعه‌ی مجلات رشد تلاش‌هایی کرده‌اند مانند سیدمحسن گل‌دان‌ساز، جعفر ربانی، علیرضا حاجیان‌زاده و محمد ناصری؛ شایسته است از سردبیران پیشین مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی همچون محبت‌الله همتی و مرتضی مجدفر نیز یاد می‌کنیم.